

राप्तीसोनारी गाउँपालिकाले प्रदान गर्ने सेवा र सुविधाको प्रभावकारिता
बिषयक
सार्वजनिक सुनुवाई
२०७९ असार २४ गते
प्रगति-प्रतिबेदन

सुनुवाईका सहभागिहरु ।

आयोजक

राप्तीसोनारी गाउँपालिका, बाँके

सहयोग

प्रदेश प्रशिक्षण प्रतिष्ठान

सहजिकरण

बास नेपाल

राप्तीसोनारी गाउँपालिकाले प्रदान गर्ने सेवा र सुविधाको प्रभावकारिता विषयक

सार्वजनिक सुनुवाई

२०७९ असार २४ गते

१. सहजिकरण गर्ने संस्थाको परिचय :-

बास विगत २१ वर्ष देखि सामाजिक रूपान्तरणका लागि क्रियाशिल गैर सरकारी संस्था हो । २०५७ मंसिर २४ गते स्थापित यो संस्था देशमा व्याप्त भ्रष्टाचार, अनियमितता, ढिलासुस्ति, घुसखोरी जस्ता बेथितिका विरुद्ध ससक्त रूपमा क्रियाशिल रहदै आएको छ । ७७ जिल्ला शाखा, २० उपशाखा, १०० ईकाई र ४२०० युवाहरु आबद्ध भएको यस संस्थाले असल शासन, सामाजिक जवाफदेहिता, सामाजिक सद्भाव, सामुदायिक सुरक्षा, युवा सशक्तिकरण, स्वयंसेवा, बाल अधिकार, बाल संरक्षण, लैंगिक हिँसा न्यूनिकरण, सामुदायिक सशक्तिकरण, सञ्चार र संस्थागत विकासका क्षेत्रमा काम गर्दै आईरहेकोछ । बास भ्रष्टाचार विरुद्धको विश्वव्यापी संस्था ट्रान्सपरेन्सी ईण्टरनेशन नेपालको आबद्ध संस्था हो । बासले असल शासन, सामाजिक जवाफदेहिता, सुचनाको हक, अपाँगता अधिकार, युवा नेतृत्व विकास, बाल संरक्षण, र संचारका क्षेत्रमा काम गर्दै आईरहेकोछ ।

२. पृष्ठभुमि :-

राज्य संचालनको गुणस्तरियताले जनताको जीवनमा निरन्तर प्रभाव पार्दछ । लोकतन्त्रमा सरकारले नागरिकप्रति जवाफदेहि भएर उनीहरुको चित बुझाउनु पर्दछ । सार्वजनिक निकायमा बस्नेहरुले कस्तो काम गरिरहेका छन् भनेर नागरिकले चासो राखिरहेका हुन्छन् । त्यसैले राज्य संयन्त्रबाट दिइने सेवा, सुविधा र बस्तुको गुणस्तरका वारेमा सार्वजनिक मञ्चबाट नागरिकले उठाएका प्रश्नको उत्तर दिनु सार्वजनिक पद धारण गरेका व्यक्तिहरुको जवाफदेहिता अन्तर्गत पर्दछ । यस्तो जवाफदेहिता अधिकारमा बसेका जिम्मेवार व्यक्ति र सेवाग्राहि नागरिकका विच गरिने सार्वजनिक सुनुवाइका माध्यामबाट खोज्न सकिन्छ । यसरी संचालन गरिने सार्वजीक सुनुवाइबाट सार्वजनिक निकायहरुलाई उनिहरुले गरेको कामको पृष्ठपोषणपनि हुन्छ । अनि सरकारी निकाय र नागरिकको विचमा रहेको अविश्वास घटेर जान्छ र सार्वजनिक निकायले अगाडि सारेका हरेक काम कारबाहिप्रति नागरिकमा अपनत्वको भावना पनि जाग्छ । त्यसैगरी राज्य संयन्त्रले गर्ने गतिविधीका वारेमा नागरिकहरुले गुणर दोषका आधारमा मुल्यांकन गर्न पाउनु पर्छ, यो लोकतान्त्रिक मुलुका नागरिकको अधिकार पनि हो । सर्वसाधारण नागरिक र अधिकारमा बसेका व्यक्तिहरुका बीचमा सार्वजनिक चासोको विषयमा हाकाहाकि प्रश्नेतर गर्ने सामुदायिक मञ्चलाई सार्वजनिक सुनुवाई भनिन्छ । यसले स्थानीय नागरिकहरुमा विकास योजना प्रति अपनत्वको भावना विकास गर्नुका साथै पारदर्शिताको अभ्यास गर्दछ । आफ्नो कार्यालयले वर्ष भरीमा सञ्चालन गरेका गतिविधिको प्रभावकारीताका लागि अनिवार्य सार्वजनिक सुनुवाई गर्नु पर्ने राज्यले व्यवस्था गरे अनुसार स्थानिय निकाय सार्वजनिक सुनुवाइ कार्यविधि -२०६७ समेत लागु भएको छ । नेपालमा सार्वजनिक सुनुवाईको अवधारणा-२०५० साल पौष १३ गते देखि केदार खड्काले सुरुवात गरेको एकआपस टेलिभिजन कार्यक्रमबाट सुरुवात भएको मानिन्छ । पांच वर्ष सम्म नियमित संचालन भएको सो कार्यक्रमले नेपालमा सार्वजनिक सुनुवाईको अवधारणालाई नागरिकका विच लोकप्रिय बनाएको थियो । सार्वजनिक सुनुवाइले सर्वसाधारण नागरिकलाई अधिकारमा बसेका व्यक्ति नजिक पुग्ने र आफ्ना असन्तुष्टि पोख्ने अवसर दिन्छ । त्यसैले यसलाई सर्वसाधारणको पहुँच अधिकारमा बस्नेहरु सम्म पनि भन्ने गरिन्छ ।

सार्वजनिक सुनुवाईको प्रभावकारितालाई ध्यानमा राखेर पहिलो पटक नेपाल सरकारले-२०६२ सालमा सार्वजनिक सुनुवाई सम्बन्धि निर्देशिका नै बनाएर यो संयन्त्रलाई संस्थागत गरेको पाईन्छ । सुनुवाईमा पछाडिपरेका, दलित, अल्पसंख्य, अपाङ्ग सर्वसाधारण नागरिकहरुको उपस्थिती उल्लेखनीय हुनु पर्दछ । हाल सार्वजनिक सुनुवाइलाई विभिन्न सरकारी तथा गैरसरकारी संस्थाहरुले अबलम्बन गरेर आफ्ना कार्यक्रम बनाएर सञ्चालन गरी रहेका छन् । स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ मा पारदर्शिता, जवाफदेहिता र उत्तरदायित्वको लागि सार्वजनिक सुनुवाई गर्नुपर्ने प्राव्यान गरेको छ । सुशासन ऐन-२०६४ को दफा ३० मा सार्वजनिक सुनुवाई गराउनु पर्ने व्यवस्था गरी कानूनी व्यवस्था गरिएको छ । त्यसैगरी सुशासन नियमावली-२०६५ को नियम १९ ले सार्वजनिक निकायले प्रत्येक ४ महिनामा कम्तिमा एउटा सुनुवाई गर्नु पर्ने व्यवस्था गरेको छ । स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ ले समेत सबै स्थानीय तहहरुले सार्वजनि सुनुवाइ गर्नुपर्ने करालाई अंगिकार गरेको छ । पछिलो समयमा आएर स्थानीय तहहरुले यो संयन्त्रलाई आत्मसात गरी सार्वजनिक सुनुवाई सञ्चालन गर्दै आएका छन् । सोहि कुरालाई मध्येनजर गर्दै खजुरा गाउँपालीकाको आयोजना र बास, नेपालगंजको सहजिकरणमा खजुरा गाउँपालीकाको आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को प्रथम र दोस्रो चौमासिकमा संचालन गरेका विकास निर्माणका गतिविधि र कार्यालयबाट प्रबाह गरिएका गुणस्तरीय सेवाको प्रभावकारिताबाटे खुला छलफलका लागि राष्ट्रीयोनारी गाउँपालिकाको प्रांगणमा स्थानीय नागरिकहरुको सहभागीतामा मिति २०७९ असार २४ गतेका दिन राष्ट्रीयोनारी गाउँपालिकाले प्रदान गर्ने सेवा, सुविधाको प्रभावकारिता विषयक सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम सम्पन्न भएको छ ।

३. कार्यक्रमका उद्देश्यहरु :

- गाउँपालिकाको काम कारबाही बाटे उपमहानगरबासिहरुलाई जानकारी गराउने ।
- गाउँपालिकाले प्रदान गर्ने सेवा र सुविधाका बारेमा छलफल/बहस गर्ने ।
- गाउँपालिकासंग सम्बन्धित गुनासोहरु सुनुवाई गरि गुनासो व्यवस्थापन गर्ने ।
- गाउँपालिकाले प्रदान गर्ने सेवा र सुविधाको प्रभावकारिताका बारेमा पृष्ठपोषण लिने ।
- वार्षिक गतिविधिहरुको समिक्षा गरि भावि कार्ययोजनाका लागि सुझाव संकलन गर्ने ।
- सेवाग्राहीबाट आएका गुनासोको सुनुवाई गर्न साभा सार्वजनिक प्रतिवद्धताको घोषणा गर्ने ।

४. सार्वजनिक सुनुवाई संचालनका क्रममा अबलम्बन गरिएका विधिहरु :

राष्ट्रीयोनारी गाउँपालिकाले प्रदान गर्ने सेवा र सुविधाको प्रभावकारिता विषयक सार्वजनिक सुनुवाई गर्नु पूर्व निम्न विधिहरु अबलम्बन गरिएको थियो :

क. सहजकर्ताको छनौट तथा सम्झौता : प्रदेश प्रशिक्षण प्रतिष्ठान नेपालगञ्ज र विगतका वर्षहरु देखिनै विभिन्न तहको सार्वजनिक सुनुवाईको सहजिकरणको जिम्मेवारी सम्हाल्दै आएको बास नेपाल विच बाँके र बर्दियाका ५ वटा पालिकाहरुको सार्वजनिक सुनुवाई सञ्चालन गर्नका लागि सम्झौता भएको थियो । सोही सम्झौता बमोजिम राष्ट्रीयोनारी गाउँपालिकाको आ.व. २०७८/०७९ को सार्वजनिक सुनुवाइ सम्पन्न गरिएको थियो ।

ख. ऐन, नियम, निर्देशिका तथा कार्यविधिको अध्ययन :

सार्वजनिक सुनुवाइ कार्यक्रम गर्नु पूर्व आयोजक संस्थाका प्रतिनीधि र सहजिकरणको जिम्मा पाएको संस्था विच स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४, सुशासन ऐन २०६४ तथा नियमावली, २०६५, स्थानीय निकाय सार्वजनिक सुनुवाइ सहजिकरण कार्यविधि, २०६७, लगायतका निर्देशिका र कार्यविधिहरुको विस्तृत अध्ययन गरिएको थियो ।

ग. सार्वजनिक सुनुवाईको लागि सूचना तथा प्रचार प्रसार र पत्राचार :

सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम संचालन हुने विषयमा सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमको व्यापक सूचना प्रबाह र प्रचार प्रसारको लागि गाउँपालिकामा सबैलाई सार्वजनिक सूचना एक हप्ता अगाडी देखि गरिएको थियो । आम नागरिकहरूको व्यापक सहभागिताका लागि कार्यक्रम हुनु अगाबै सार्वजनिक सूचना प्रकाशन, निमन्त्रणा पत्र वितरण तथा पत्राचार समेत गरिएको थियो भने सामाजिक सञ्जाल मार्फत सूचना सम्प्रेषण गर्नुका साथै माइक्रो गरिएको थियो । विशेष गरि वडा कार्यालय र बास स्वयंमसेवकहरू मार्फत सबै वडाका स्थानीय नागरिकहरूलाई आमन्त्रण गरिएको थियो ।

घ. भिति, समय र स्थान निर्धारण :

गाउँपालिका र बास बिच छलफल पश्चात राष्ट्रीयोनारी गाउँपालिकाको प्रांगणमा सुनुवाई गर्ने भनी २०७९ असार २४ गते शुक्रवारका दिन दिउसो १२.०० बजे देखि कार्यक्रम गर्ने समय निर्धारण गरिएको थियो ।

ड. नागरिक प्रतिबेदन पत्र तथा बहिर्गमन अभिमत संकलन :

राष्ट्रीयोनारी गाउँपालिकाले दिने सेवा तथा सुविधाको विषयमा ५० जना सेवाग्राहीहरूबाट नागरिक प्रतिबेदन पत्र तथा ५० जना सेवाग्राहीहरूबाट बहिर्गमन अभिमत संकलन गरिएको थियो ।

च. सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम संचालन

गाउँपालिकनले प्रवाह गर्ने सेवा पहुँच भन्दा पनि नियम संगत रूपमा हुने राष्ट्रीयोनारी गाउँपालिकाका अध्यक्ष तप्तरज पौडेलले बताएका छन् ।

राष्ट्रीयोनारी गाउँपालिकाको आयोजना, प्रदेश प्रशिक्षण प्रतिष्ठान लम्बिनी प्रदेशको सहयोग तथा बास नेपालको सहजिकरणमा गाउँपालिकाको प्रांगणमा भएको सुनुवाईमा आम गाउँपालिका बासिहरूका बिच अध्यक्ष पौडेलले सो कुरा बताएका हुन् । उनले गाउँपालिका भित्र हुने हरेक कार्यक्रमहरू गुणस्तरीय हुनेमा शंका नगर्न अनुरोध गर्दै गुणस्तरीय काम नगर्नेले सेवा नपाउने बताए । पालिकाले पारदर्शिता र जवाफदेहिता प्रबद्धनलाई प्राथमितामा राखेर काम गर्ने उनको भनाई थियो ।

सरोकारवाला र गाउँपालिका बासिहरूका बिचमा झण्डै दुई घण्टा भएको दोहोरो प्रश्नोत्तर पछि गाउँपालिकाको समग्र विकासका विषयमा ६ बुँदे साभा प्रतिबद्धताको घोषणा गरिएको छ । यसरी गरिएका प्रतिबद्धताहरूमा बेरोजगार युवाहरूलाई लक्षित गरि शिप मुलक तालिम सञ्चालन गर्ने र व्यवसाय सञ्चालन गर्न चाहने युवाहरूलाई उत्कृष्ट योजनाका आधारमा अनुदानको व्यवस्था गर्ने, आर्थिक वर्ष २०७८/२०७९ को वार्षिक बजेट पूर्ण रूपमा खर्च हुन नसकेको पाईएकाले विनियोजित बजेट शतप्रतिशत खर्च गर्ने गरी समयमा नै पारदर्शी रूपमा सम्पन्न गर्ने साथै लक्षित वर्ग उत्थान कार्यक्रमलाई प्रभावकारी र पारदर्शी रूपमा सञ्चालन गर्ने, वडा नम्बर २ मा सञ्चालीत निर्माणाधिन बाटोको काम प्रभावकारी नभएको भन्ने गुनासो आएकाले यथासक्य योजनाको अनुगमन गर्ने, पालिकाको सुचना प्रवाहलाई थप चुस्त दुरुप्त बनाउन सुचना शाखालाई प्रभावकारी बनाउने साथै आम नागरिक सम्म सुचना पुर्याउन विविधता अपनाउने, हाल गाउँपालिकमा सञ्चालीत योजनाहरूमा प्राविधिक त्रुटी देखिएको, योजनाको फिल्ड अनुगमन विना नै फच्चौट हुने गरेको भन्ने गुनासो आएकाले प्रभावकारी फिल्ड अनुगमनको प्रतिबेदन पछि मात्रै फच्चौटका लागि सिफरिस गर्ने प्रतिबद्धता गरिएको छ ।

यसरी गरिएका प्रतिबद्धताहरुमा गाउँपालिका अध्यक्ष तप्तराज पौडेल, उपाध्यक्ष मनिषा सिंह थारु, प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत सिंहराज डाँगी, वडा अध्यक्षहरुयम बहादुर खड्का, मिन राज खड्का, भगरु थारु, लवराज खरेल, राम लखन थारु, सालिकराम क्षेत्री, कार्यपालिका सदस्यहरु केशव राज दमाई, राधिका सुनार, शाखा प्रमुखहरुले हस्ताक्षर गरेका थिए ।

बासका निर्देशक हेमराज भट्टले स्वागत तथा सुनुवाईको उद्देश्यमाथि प्रकाश पारेको कार्यक्रमको शुरुवातमा गाउँपालिकाले गरेका कामहरु तथा आगामी योजनाका बारेमा गाउँपालिका अध्यक्ष पौडेलले जानकारी गराएका थिए । बासका श्रोत व्यक्ति मन भण्डारीले सहजिकरण गरेको सुनुवाईमा २०० बढीको सहभागिता रहेको थियो । सार्वजनिक सुनुवाईको रेडीयो भुवर भवानी एफएम ९८.८ मेघाहर्जबाट प्रत्यक्ष प्रसारण गरिएको थियो ।

तस्विरमा सुनुवाई :

सुनुवाईमा स्वागत गर्दै सहजकर्ता हेमराज भट्ट बायाँ तथा सहभागीहरुको प्रश्नको जवाफदिई गाउँपालिकाका उपाध्यक्ष मनिषा सिंह थारु ।

सुनुवाईमा उत्तर दिई अध्यक्ष तप्त पौडेल र प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत सिंहराज डाँगी ।

ज. सार्वजनिक सुनुवाईमा उठान भएका मुख्य सवालहरू :

सार्वजनिक सुनुवाईमा शिक्षा तथा स्वास्थ्य सेवा, कृषिको समस्या, सडक नाला पुलहरू गुणस्तरीय नभएको, लक्षित वर्ग केन्द्रित कार्यक्रम, विकास निर्माण, विधुत तथा सिचाइको समस्या लगायतका दर्जनौं विषयहरूमा जिज्ञाशा, गुनासो तथा प्रश्न राखेका थिए। सहभागिहरूले उठाएका मुख्य सवाल र जवाफ अनुसुचीमा समबेश गरिएको छ।

क. प्रतिवद्धताहरूको सार्वजनिककरण :

सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम सम्पन्न भएपछि सार्वजनिक सुनुवाईमा उठेका सवाल वा विषयहरू, सुनुवाईको क्रममा सोधिएका प्रश्न तथा जवाफहरू र सुधारको लागि ६ बुँदे साभा सार्वजनिक प्रतिवद्धताहरूको घोषणा गरिएको थियो। सुनुवाई सम्पन्न भए पश्चात प्रतिवद्धता सहित उल्लेख गरिएको प्रेश विज्ञप्ती प्रकाशन गरिएको थियो। जुन विज्ञप्ती सबै सञ्चार माध्यमहरूमा सम्प्रेषण गरिएको थियो। सम्प्रेषित विज्ञप्तीका आधारमा विभिन्न सञ्चार माध्यमहरूमा समाचार उच्च प्राथमिकताका साथ प्रकाशन/प्रशारण भएको थियो। ६ बुँदे प्रतिवद्धताहरू प्रतिवेदनको **अनुसुची ३** मा संलग्न गरीएकोछ।

५. सार्वजनिक सुनुवामा सहभागिहरू उपस्थिति संख्या:

राष्ट्रीयोनारी गाउँपालिकाको आयोजना र बास नेपालको सहजिकरणमा सम्पन्न सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रममा गाउँपालिकाको सबै वडावाट सेवाग्राही, वडा कार्यालयका पदाधिकारी, सदस्यहरू, विभिन्न सञ्जालका प्रतिनिधि, राजनीतिक दलका प्रमुख एवं प्रतिनिधि, शिक्षक, विद्यार्थी, बुद्धिजिबी, विभिन्न संघ, संस्थाका प्रतिनिधी लगायत विभिन्न विषयगत कार्यालयका सहभागिहरूको समेत सहभागिता रहेको थियो। जुन तलको तालिकामा हेर्न सकिन्छ।

क्र.स	महिला	पुरुष	जम्मा	दलित	जनजाति	मधेसी, मुस्लिम	अन्य
१	४४	१४१	१८५	२७	६७	७	८५

सहभागिहरूको उपस्थिति विवरण **अनुसुची ४** मा संलग्न गरिएको छ।

६. जबाफदेहि बक्ताहरू:

सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रममा तपसिल अनुसारका जबाफदेहि बक्ताहरूको अर्थपूर्ण सहभागिता रहेको थियो।

क्र. स.	नाम	पद	निकाय
१.	तप्त पौडेल	अध्यक्ष	राष्ट्रीयोनारी गाउँपालिका
२.	मनिषा सिंह थारु	उपाध्यक्ष	राष्ट्रीयोनारी गाउँपालिका
३.	सिंहराज डाँगी	प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत	राष्ट्रीयोनारी गाउँपालिका
४.	यम बहादुर खड्का	वडा अध्यक्ष	राष्ट्रीयोनारी गाउँपालिका, वडानं १
५.	मिनराज खड्का	वडा अध्यक्ष	राष्ट्रीयोनारी गाउँपालिका, वडानं ४
६.	झगरु थारु	वडा अध्यक्ष	राष्ट्रीयोनारी गाउँपालिका, वडानं ५

७.	लवराज खरेल	वडा अध्यक्ष	राष्ट्रीयोनारी गाउँपालिका, वडा नम्बर ६
८.	रामलखन थारु	वडा अध्यक्ष	राष्ट्रीयोनारी गाउँपालिका, वडा नम्बर ८
९.	शालिकराम डाँगी	लेखा अधिकृत	राष्ट्रीयोनारी गाउँपालिका
१०.	केशवराज दमाई	कार्यपालिका सदस्य	राष्ट्रीयोनारी गाउँपालिका
११.	राधिका सुनार	कार्यपालिका सदस्य	राष्ट्रीयोनारी गाउँपालिका
१२.	जीवन न्यौपाने	शिक्षा शाखा प्रमुख	राष्ट्रीयोनारी गाउँपालिका
१३.	देवेन्द्र कुमार के.सी.	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख	राष्ट्रीयोनारी गाउँपालिका
१४.	जय बहादुर कार्की	पशु सेवा शाखा प्रमुख	राष्ट्रीयोनारी गाउँपालिका
१५.	लोकेन्द्र चन्द	प्रशासन शाखा प्रमुख	राष्ट्रीयोनारी गाउँपालिका
१६.	यथेष्ठ पुन मगर	प्राविधिक शाखा प्रमुख	राष्ट्रीयोनारी गाउँपालिका
१७.	चन्द्रा शाही	कृषि शाखा प्रमुख	राष्ट्रीयोनारी गाउँपालिका

७. सबल पक्षहरु

प्रभावकारी सेवा, सुविधा तथा गुणस्तरीय विकास कार्यक्रम, विकास निर्माण, सरसफाई बारे खुला छलफल गरी नागरिकका गुनासा तथा रचनात्मक सुझाव राख्नका लागि खजुरा गाउँपालिकाको आयोजना तथा बासको सहजिकरणमा सञ्चालन भएको सार्वजनिक सुनुवाई एक सफल कार्यक्रमको रूपमा स्थापित भएकोछ । यो कार्यक्रम सञ्चालनको क्रममा पाईएका केहि **सबल पक्षहरु** निम्नानुसार रहेका छन् ।

१. सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम सुशासन ऐन, नियमावली तथा स्थानिय सरकार संचालन ऐन २०७४, स्थानीय निकाय सार्वजनिक सुनुवाई कार्यविधि-२०६७ अनुसार सम्पन्न भएको छ ।
२. सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रममा गाउँपालिकाको सेवा प्रबाहको अवस्था, मूख्य-मूख्य उपलब्धिहरु, नयाँ कार्यहरु र आगामी योजना बारे जानकारी गराउने काम भएको छ ।
३. सहभागिहरुले गुनासा, जिज्ञासा, सुझाव स्वस्फूर्त रूपमा धक फुकाएर अभिव्यक्त गरेका छन् ।
४. कार्यक्रमको सुरुवातमा सार्वजनिक सुनुवाइका आचारसंहिता प्रस्तुत सहित अनुमोदन गरी कार्यक्रम संचालन गरिएको थियो ।
५. सहभागिहरुबाट उठान गरिएका सवालहरु तथा सुझावहरुको जबाफदेहि बत्ताहरुबाट चित्तबुझ्दो जबाफ खोज्ने काम भएको थियो भने सहजकर्ताबाट थप प्रष्ट पार्नका लागि प्रभावकारी रूपमा सहजिकरण गर्ने काम भएको थियो ।

६. कार्यक्रमको अन्तमा छलफल भएका विषयवस्तुहरूलाई संक्षेपीकृत गरी ९ बुँदे प्रतिवद्धता तयार र सार्वजनिकीकरण गरी जबाफदेहि बत्ताहरूलाई हस्ताक्षर गराईएको थियो ।
७. सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमको प्रचार प्रसारका लागि सार्वजनिक सुचना, पत्राचार, निमन्त्रणा वितरण गरिएको थियो ।
८. सुनुवाईमा गाउँपालिका कार्यालयका प्रमुख, प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत, वडा अध्यक्षहरू, शाखा प्रमुखहरूको उपस्थित हुनुले सुनुवाई प्रभावकारी भएको थियो ।
९. सुनुवाईमा अल्प संख्य, सिमान्तकृत, तथा पछाडि परेका वर्गहरूको अर्थपुर्ण सहभागिता रहेको थियो ।

८. सुधारका लागि सुझाव

१. कार्यक्रम निकै प्रभावकारी भएको भएपनि थप प्रभावकारि बनाउनका लागी सम्पन्न सार्वजनिक सुनुवाईमा गरिएका प्रतिवद्धताहरू कार्यान्वयनमा ध्यान दिनु पर्ने देखिन्छ ।
२. असारको अन्तिम साता भन्दा अगाडी कार्यक्रम गर्दा प्रभावकारी हुने ।
३. सार्वजनिक सुनुवाई हरेक चौमासिक अवधिमा गर्नुपर्ने ।

९. कार्यक्रमका उपलब्धिहरू :

- गाउँपालिकाको काम कारबाही बारे नागरिकहरूलाई जानकारी गराउने काम भएकोछ ।
- गाउँपालिकाले प्रदान गर्ने सेवा र सुविधाका बारेमा छलफल/बहस गर्ने काम भएको छ ।
- गाउँपालिकासंग सम्बन्धित गुनासोहरु सुनुवाई गरि गुनासो व्यवस्थापन गर्ने काम भएकोछ ।
- गाउँपालिकाले प्रदान गर्ने सेवा र सुविधाको प्रभावकारिताका बारेमा पृष्ठपोषण लिने काम भएकोछ ।
- वार्षिक गतिबिधिहरूको समिक्षा गरि भावि कार्ययोजनाका लागि सुझाव संकलन गर्ने काम भएको छ ।
- सेवाग्राहीबाट आएका गुनासोको सुनुवाई गर्न साभा सार्वजनिक प्रतिवद्धताको घोषणा गर्ने काम भएको छ ।

अनुसुची १

सार्वजनिक सुनुवाईमा जारी गरिएका सहभागि तथा जबाफदेहिबत्ताले पालना गर्नुपर्ने आचारसंहिता :

१. सहभागीले बोल्नका लागि हात उठाएर संकेत गर्नुपर्नेछ ।
२. सहभागीले प्रश्न वा सुझाव के राख्ने हो, पहिले स्पष्ट गर्नुपर्नेछ ।
३. सहजकर्ताले बोल्ने संकेत गरेपछि मात्र आफ्नो नाम र ठेगाना सहित प्रश्न, जिज्ञासा वा सुझाव के हो राख्नुपर्नेछ ।
४. सेवाग्राही सहभागी नागरिकहरु धैरैलाई प्रश्न गर्न समय दिनुपर्ने भएकाले बुदांगत रूपमा छोटकरीमा प्रश्न प्रतिक्रिया राख्नुपर्नेछ, र सहजकर्ताले निर्धारण गरेको समय बिते पछि तत्काल प्रस्तुती रोक्नुपर्नेछ ।
५. आफू भन्दा पहिलेका सहभागीले बोलेका कुरालाई दोहोच्याउन जरुरी हुने छैन ।
६. चित नवुक्फेमा सहजकर्ताको अनुमति लिएर थप प्रश्न राख्न पाईनेछ ।
७. सहभागीले विना आधार कसै प्रति लाञ्छनायुक्त भाषाको प्रयोग गर्न पाईने छैन ।
८. सुनुवाईका बत्ता तथा सहभागीलाई उत्तेजित पार्ने वा बदलाको भावनाबाट भनाई राख्न वा बोल्न पाईने छैन ।

९. सुनुवाईलाई विथोल्ने प्रयास करैबाट भएको पाईएमा सबै सहभागी मिलेर शालीनतापूर्वक समाधानखोज्ने पहल गर्नु सबैको कर्तव्य हुनेछ ।

१०. सुनुवाईलाई विषयान्तर हुनबाट जोगाउन सबै सहभागी सचेत हुनु पर्नेछ ।

अनुसूची २

राष्ट्रीयोनारी गाउँपालिकाले दिने सेवा र सुविधाका बिषयमा गरिएको
नागरिक प्रतिवेदन पत्र (**citizen Report Card**) को नतिजा

जम्मा : ५० जना

१ सेवाको सन्तुष्टि

१.१ तपाईंले यस कार्यालयबाट समग्रमा कतिको सन्तुष्टि पाउनु भयो ?

सन्तुष्ट (६%) ठीकै (८६%) असन्तुष्ट (८ %)

१.२ सेवा लिन जाँदा कर्मचारीको व्यवहारप्रति तपाईं कतिको सन्तुष्ट हुनुहुन्छ ?

सन्तुष्ट (४%) ठीकै (८४%) असन्तुष्ट (१२%)

२. सेवाको नियमितता

२.१ कार्यालय नियमित रूपमा (पदाधिकारी र कर्मचारीको उपस्थिति, समय पालना, कार्यचुस्तता) सञ्चालन भएको छ भन्ने कुरामा कतिको विश्वस्त हुनुहुन्छ ?

विश्वस्त (१२%) ठीकै (८४%) अविश्वस्त (४%)

२.२ तपाईंले सेवा लिन जाँदा अतिरिक्त रकम तिर्नु भयो?

तिरेको छैन (३८%) एकदमै कम (६२%) धेरै तिरेको

२.३ यस कार्यालयले सार्वजनिक चासो तथा समस्या समाधान गर्न औसत कति दिन लगाउने गरेको छ?

१ दिन (१०%) २ दिन (५२%) धेरै दिन (३८%)

३. सेवा प्रतिको जनविश्वास

३.१ यस संस्थाले दिने सेवाप्रति तपाईं कतिको विश्वस्त हुनुहुन्छ ?

विश्वस्त (४%) ठीकै (८६%) अविश्वस्त (१०%)

३.२ यस संस्थामा कार्यरत कर्मचारी प्रति तपाईंको विश्वास कतिको छ ?

धेरै (४%) ठीकै (९४%) विश्वास छैन (२%)

३.३ यस कार्यालयले विपन्न वर्गको लागि छटुयाएको सेवा तथा वजेट प्रयोग गरेको थाहा पाउनु भएको छ ?

छ (१०%) छैन (५६%) अलिअलि थाहा छ (३४%)

४. सेवाको गुणस्तर

४.१ यस कार्यालयबाट सेवा लिंदा कार्यालयले दिएको जानकारीबाट कतिको सन्तुष्ट हुनु हुन्छ ?

सन्तुष्ट (१०%) कम सन्तुष्ट (८४%) असन्तुष्ट (६%)

४.२ तपाईं यस कार्यालयमा आउँदा कसको सहयोग लिनुभयो?

आफै (८६%) गाउँका ठूलाबडाको (१०%) मध्यस्थकर्ता (४%)

४.३ यस कार्यालयमा तपाईंले एउटा कामको लागि कति पटक धाउनु पच्यो?

१ पटक (६%) २ पटक (६४%) सो भन्दा वढी (३०%)

५. सेवा सम्बन्धी जानकारी

५.१ कार्यालयको भौतिक अवस्था कस्तो छ ?

अति राम्रो (२४%) ठीकै (७०%) नराम्रो (६%)

५.२ कार्यालयमा भएको नागरिक बडापत्र र गुनासो पेटिका बारे तपाईंलाई जानकारी छ ?

छ (१२%) धांशिक जानकारी छ (७०%) कुनै जानकारी छैन (१८%)

५.३ पालिकातहमा सञ्चालन गरिने सावर्जनिक कार्यक्रममा सीमान्तकृत वर्गको उपस्थिति कति प्रतिशत सम्म हुने गरेको छ ?

२० प्रतिशत जति (८%) ५० प्रतिशत भन्दा माथि () थाहा छैन (९२%)

५.४ सभावाट कानून बनाउँदा र कार्यपालिकामा नीति, नियम र निर्देशिका तर्जुमा गर्दा छलफलमा प्रतिनिधित्व भएको छ ?

छ (१२%) ठीकै छ (८६%) प्रतिनिधित्व सारै कम छ (१२%)

६. नागरिक बडापत्र/उजुरी पेटिका / गुनासो सुन्ने अधिकारी सम्बन्धमा

६.१ तपाईंको विचारमा सेवाग्राहीले नागरिक बडापत्रको उपयोग कुन हदसम्म गरेका छन् ?

धेरै () कम (८२%) गरेको छैन (१८%)

६.२ तपाईंको विचारमा उजुरी पेटिकाको उपयोग कुन हदसम्म भएको छ ?

धेरै भएको छ () ठीकै भएको छ (९२%) भएकै छैन (८%)

१. सिफारिस सम्बन्धी

१.१ सिफारिसको लागि चाहिने आवश्यक कागजातहरुको प्रष्ट जानकारी पाउनु भयो?

पाएँ (४%) ठीकै पाएँ (८२%) स्पष्ट पाइँन (१४%)

१.२ कुनै सिफारिसको लागि लाग्ने दस्तुर बाहेक अतिरिक्त रकम दिनु पच्यो?

दिएँ (१०%) थोरै दिएँ (७६%) मागिएन र दिइएन पनि (१४%)

१.३ राजस्व, शुल्क, सेवादस्तुर को-कससँग उठाउने गर्दछन् ?

सबैसँग उठाउँछन् (३४%) सीमित व्यक्तिसँग मात्र उठाउँछन् (२२%) आयको आधारमा उठाउँछन् (४४%)

२. पूर्वाधार विकास, वातावरण र सरसफाई सम्बन्धी

२.१ कार्यालयमा सरसफाईको अवस्था कस्तो छ ?

राम्रो (१४%) ठीकै (८६%) खराब ()

२.२ कार्यालयमा सेवा प्रवाह र कार्यसम्पादन सम्बन्धी गुनासो गर्दा त्यसमाथि कारबाही कत्तिको गरिन्छ ?

तुरुन्तै हुन्छ (१०%) पटक पटक भने पछि मात्रै हुन्छ (९०%) जति भने पनि हुन्न ()

२.३ तपाईंको विचारमा पालिकाले पूर्वाधार सम्बन्धी कार्यक्रम के कस्तो किसिमले गर्दछ?

नियमित र राम्रोसँग (६%) ठीकै गर्दछ (८८%) नियमित रूपमा गर्दैन (६%)

२.४ तपाईंको पालिकामा विकास निर्माणको स्थिति कस्तो छ?

राम्रो (४%) ठीकै (८६%) खराब (१०%)

२.५ तपाईंको पालिकामा संचालन गरेका आयोजनाहरू कत्तिका प्रभावकारी छन् ?

प्रभावकारी छन् (१० %) ठीक छन् (८६) प्रभावकारी छैनन् (४%)

२.६ स्थानीय सरकारमा आयोजनाको विल भुक्तानी दिने व्यवस्था कस्तो छ?

सहज (४%) असहज (१४%) ठीकै (७४%) अप्टयो (८%)

२.७ पालिकाको आयोजना सम्पन्न भएपछि जाँचपास गर्दा प्राविधिकहरूलाई रकम दिनुपर्दछ?

पर्दैन (७०%) मागेरै लिन्छन् (३०%) रकम नदिए अप्ट्यारो पार्दैन ()

२.८ आयोजना सञ्चालन गर्दा पालिकावाट प्राविधिक सहयोग कत्तिको पाउनु भयो?

सजिलै पाइयो (१२%) कहिलेकाही पाइयो (८४%) माग गर्दा पनि पाइएन (४ %)

२.९ पालिकामा विकास निर्माणका बारेमा जानकारी मारदा पाउनु हुन्छ?

सजिलै पाइन्छ (८%) सोधेपछि पाइन्छ (९०%) सोधेपनि पाइदैन (२%)

२.१० पालिकावाट आचार संहिता पालना भएको छ?

पालना भएको छ (१०%) ठीकै पालना भएको छ (८८%) कत्ति पनि पालना भएको छैन (२%)

२.११ आयोजना सञ्चालन गर्दा गाउँपालिकानगरपालिकावाट कत्तिको सहयोग पाउनु भएको छ?

धेरै सहयोग पाएको छु (२%) ठीकै सहयोग पाएको छु (८२%) निरुत्साहित गरिन्छ (१६%)

३. गाउँपालिकानगरपालिकाको वित्तीय व्यवस्थापन र कार्यसम्पादन,

३.१ आर्थिक श्रोत कस्तो छ ?

आवश्यक श्रोत उपलब्ध (२२%) कम श्रोत उपलब्ध (३६%) अति कम श्रोत उपलब्ध (४२%)

३.२ काम गर्ने प्रणाली र प्रक्रिया कस्तो छ ?

अति सरल (६%) ठीकै (९२%) जटिल (२%)

३.३ कार्यालयमा भएका कर्मचारीमा वित्त व्यवस्थापन र परिचालनमा सीप कस्तो छ ?

आवश्यक सीप छ (६२%) आवश्यकता भन्दा कम छ (३६%) सीप निकै कम छ (२%)

३.४ पालिकाको आमदानी र खर्च कार्यालय बाहिर सूचना पाटीमा टाँसेको देखुभयो ?

टाँसेको देखेको छु (४२%) कहिलेकाही टाँसेको देखिन्छ (४८%) खै कतै देखिएन (१०%)

३.५ कार्य सम्पन्नको आधारमा मूल्यांकन भएको छ कि छैन ?

छ (४%) ठीकै मूल्याङ्कन हुने गरेको छ (८६%) कहिले पनि भएको थाहा छैन (१०%)

३.६ कार्य सञ्चालन संरचना प्रति कत्तिको सन्तुष्ट हुनुहुन्छ ?

सन्तुष्ट (२%) ठीकै (७६%) कुनै जानकारी छैन (२२%)

४. पारदर्शिता सम्बन्धी,

४.१ यस पालिकाको वार्षिक नीति, कार्यक्रम र श्रोतका बारेमा जानकारी पाउनु भएको छ ?

धेरै जानकारी पाएको छु (१२%) ठीकै जानकारी पाएको छु (७८%) कम जानकारी पाएको छु (१०%)

४.२ पालिकाले निर्माण गरेका ऐन, नियम, निर्णय, बजेट कार्यक्रम, कार्यप्रगति आदी सम्बन्धी विवरण सार्वजनिक हुने गर्दछ ?

हुने गरेको छ (७४%) हुने गरेको छैन (१२%) जानकारी नै छैन (१४%)

४.३ सार्वजनिक हुने माध्यम के के हुन् ?

वेवसाइट (४%) सूचना पाटी (८२%) पत्रपत्रिका र मिडिया (६%) सार्वजनिक सुनुवाई (८%)

४.४ पालिकाको कार्यालयबाट तपाईंले चाहेको विवरण पाउँनु भएको छ ?

सहजै पाए (८%) धेरै पटक भनेपछि पाए (८४%) पाइन (८%) वास्ता नै गरिएन ()

राष्ट्रीयोनारी गाउँपालिकाले प्रदान गर्ने सेवा र सुविधाको प्रभावकारीता विषयमा गरिएको

बहिंगमन अभियन्त (Exit Poll) संकलन

महिला (१५)

पुरुष (३५)

सि.नं.	सेवाको नाम	मूल्यांकन		
		अति स्पष्ट (४२%)	ठीकै (४८%)	अस्पष्ट (१०%)
१	सेवा लिदा कोसँग सम्पर्क गर्ने भन्नेमा तपाईंलाई जानकारी भयो ?	अति स्पष्ट (४२%)	ठीकै (४८%)	अस्पष्ट (१०%)
२	सेवाप्रदायक कर्मचारीले तपाईंको आवश्यकता र अपेक्षा कर्ति बुझे जस्तो लाग्यो ?	अति धेरै(२२%)	ठीकै(६४%)	थोरै(१४%)
३	तपाईंप्रति सेवाप्रदायक कर्मचारीले कस्तो व्यवहार गरे ?	मिलनसर मैत्रीपूर्ण(५८%)	ठीकै(४०%)	अभद्र र अमर्यादित(२%)
४	सेवा प्राप्त गर्न आवश्यक सूचनाहरू (प्रमाण,कागजात) र शुल्क, दस्तुर बारे तपाईंलाई सेवाप्रदायक कर्मचारीले स्पष्ट जानकारी गरे ?	अति स्पष्ट गरीदिए(३२%)	ठीकै(६२%)	अलमल्ल हुनेगरी अस्पष्ट सूचना दिए(६%)
५	तपाईंले राख्नु भएका समस्यालाई के कस्तो समाधान दिए?	अति सजिलो तरीकाबाट समाधान दिए(३०%)	ठीकै (६८%)	समाधान दिन सकेनन्(२%)
६	तपाईंलाई सेवाप्राप्त गर्न अपनाईएकाप्रकृया के कस्तो लाग्यो ?	अति सजिलो(२२%)	ठीकै (६०%)	लामो र भन्नफटिलो(८%)
गाउँपालिकाको राम्रो पक्षहरू		गाउँपालिकाको सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरू		
१) सबै विकास हुँदै गएको छ ।	१) सबै क्षेत्रको बाटोघाटो सुधार हुनुपर्ने ।			
२) कुनै पनि काम लिएर जाँदा पहिला बसेर स्पष्ट तरिकाले सोध्ने र बुझाइदिने ।	२) सबै ठाउँमा विधुत लाइनको व्यवस्थापन हुनुपर्ने ।			
३) काम चाँडै हुन्छ ।	३) फोहोर नियन्त्रणमा ध्यान जानुपर्ने ।			
४) बाटोघाटो निर्माण कायले तिब्रता लिएको छ ।	४) शुद्ध खानेपानिको व्यवस्थापन हुनुपर्ने ।			
५) हेल्प डेस्क प्रभावकारी	५) प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यकमबाट सबैले लाभ पाउनुपर्ने ।			
६) बाटो फराकिलो हुदैछ ।	६) कार्यालय समयको ख्याल राख्नुपर्ने ।			
७) कर्मचारीहरू तथा जनप्रतिनिधिको बोलिचालि, व्यवहार र कार्यलय संचालन राम्रो छ ।	७) नियमितरूपमा समुदाय स्तरमा भेटघाट कार्यक्रम राख्नु पर्ने ।			
८) गौरवका योजनाहरूको खोजि हुनु र सञ्चालन हुनु ।	८) विपन्न वर्गका महिलारुलाई आयआर्जन मुलक तालिमको व्यवस्था हुनुपर्ने			
९) पालिकामा पार्किङ व्यवस्था हुनु ।	९) योजनाहरूको प्रभावकारी अनुगमन हुनुपर्ने ।			
	११) सडक बत्तिको व्यवस्थापन हुनुपर्ने ।			
	१२) सबैलाई समान व्यवहार र सबै क्षेत्रको विकासमा दिनुपर्ने ।			
	१३) बाटोको धुलोको व्यवस्थापन गर्नुपर्ने ।			

५८०८१११

नमस्कार शाह

कार्यकारी निर्देशक, बास नेपाल

